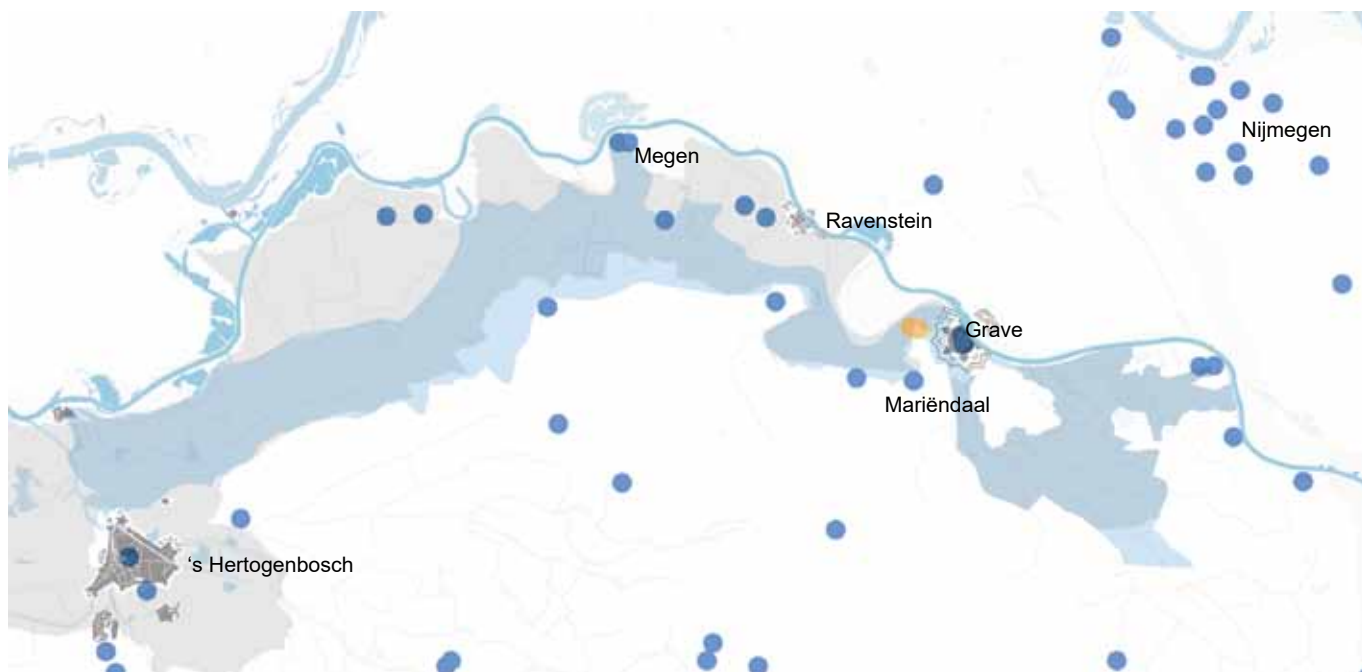

KLOOSTERCOMPLEX DE DRIE-EENHEID | VELP

Eigentijds en contemplatief toekomstperspectief voor religieus erfgoed

kloosters

recreatie

Kloostercomplex de Drie-eenheid, Velp

Eigentijds en contemplatief toekomstperspectief voor religieus erfgoed

De Erfgoedfabriek van de provincie Noord-Brabant werkt momenteel samen met de eigenaars aan een ontwikkelperspectief voor de Drie-eenheid in Velp, een cultuurhistorisch ensemble van twee kloosters en een kerkje. Het doel is om de gebouwen financieel gezond te maken en de Drie-eenheid ook als geheel te exploiteren. Een van de middelen daartoe is het toevoegen van een verblijf recreatieve functie aan de kloostertuinen in de vorm van tiny hotels. Een belangrijke voorwaarde is dat de tuinen worden behouden, eventueel worden gerestaureerd en dat de nieuwe functie de verleidingskracht van de Drie-eenheid vergroot. Hoe pas je kleinschalige hotelfaciliteiten toe op een cultuurhistorisch waardevol terrein? Welke ontwerpstrategie behoudt de unieke kwaliteiten van de Drie-eenheid en leidt tot een rendabel toekomstperspectief? Buro Lubbers stelt hiervoor een ontwikkelingsvisie op. Subtiliteit is de troef. Eigentijdse bezinning het resultaat.

Een drie-eenheid van landschap, cultuurhistorie en recreatie

Van oudsher zijn kloosters afgelegen plekken, afgezonderd van de jachtige wereld. Dat geldt ook voor de Drie-eenheid. Het Emmausklooster ligt als een enclave in het landschap en het ommuurde kasteelklooster Bronckhorst aan de rand van het dorp. Desondanks bevindt de Drie-eenheid zich in gebied met veel recreatiemogelijkheden: de Maas, natuurgebieden, de vestingstadjes en talloze fiets- en wandelroutes. Tegelijkertijd bestaat er een tekort aan overnachtingsmogelijkheden. Er ligt dus een markt voor recreanten en hotelgasten aan de voet van de kloostermuren. Ook de kwaliteiten van de Drie-eenheid zelf bieden kansen. De zichtlijnen op het landschap, de afwisseling van openheid en geslotenheid (zowel ruimtelijk als functioneel), de eeuwenoude bomenlanen, de kloosterarchitectuur en de talloze religieuze relikten in de tuinen, maken de Drie-eenheid uniek.

Eigentijdse invulling van contemplatie, nut en recreatie

De kernvraag is: hoe kunnen we tiny hotels inpassen op het terrein van de Drie-eenheid terwijl de cultuurhistorisch waardevolle kwaliteiten behouden blijven en worden versterkt?

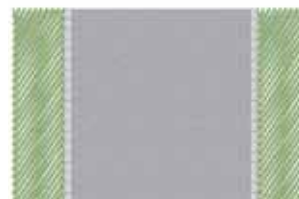
Hoe koppelen we de cultuurhistorie en de contemplatieve identiteit van de Drie-eenheid aan een recreatief en rendabel toekomstmodel? Het antwoord: door het gedachtegoed van de Drie-eenheid een actuele betekenis te geven en het kloosterleven weer beleefbaar te maken in het landschap, de gebouwen en de tuinen.

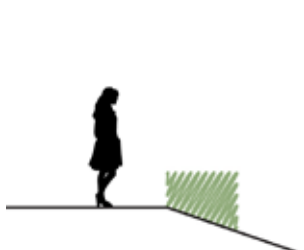
laan versterken en op termijn omvormen
naar één soort

uitkijkpunten + rustplekken

kenmerkende verharding

haag langs weg en parkeren

familie van elementen

impressie

Kloostercomplex de Drie-eenheid, Velp

Eigentijds en contemplatief toekomstperspectief voor religieus erfgoed

hagen als leidmotief

familie van meubilair,
koppelen aan uitzicht

afgestrooid asfalt

entreetmoment

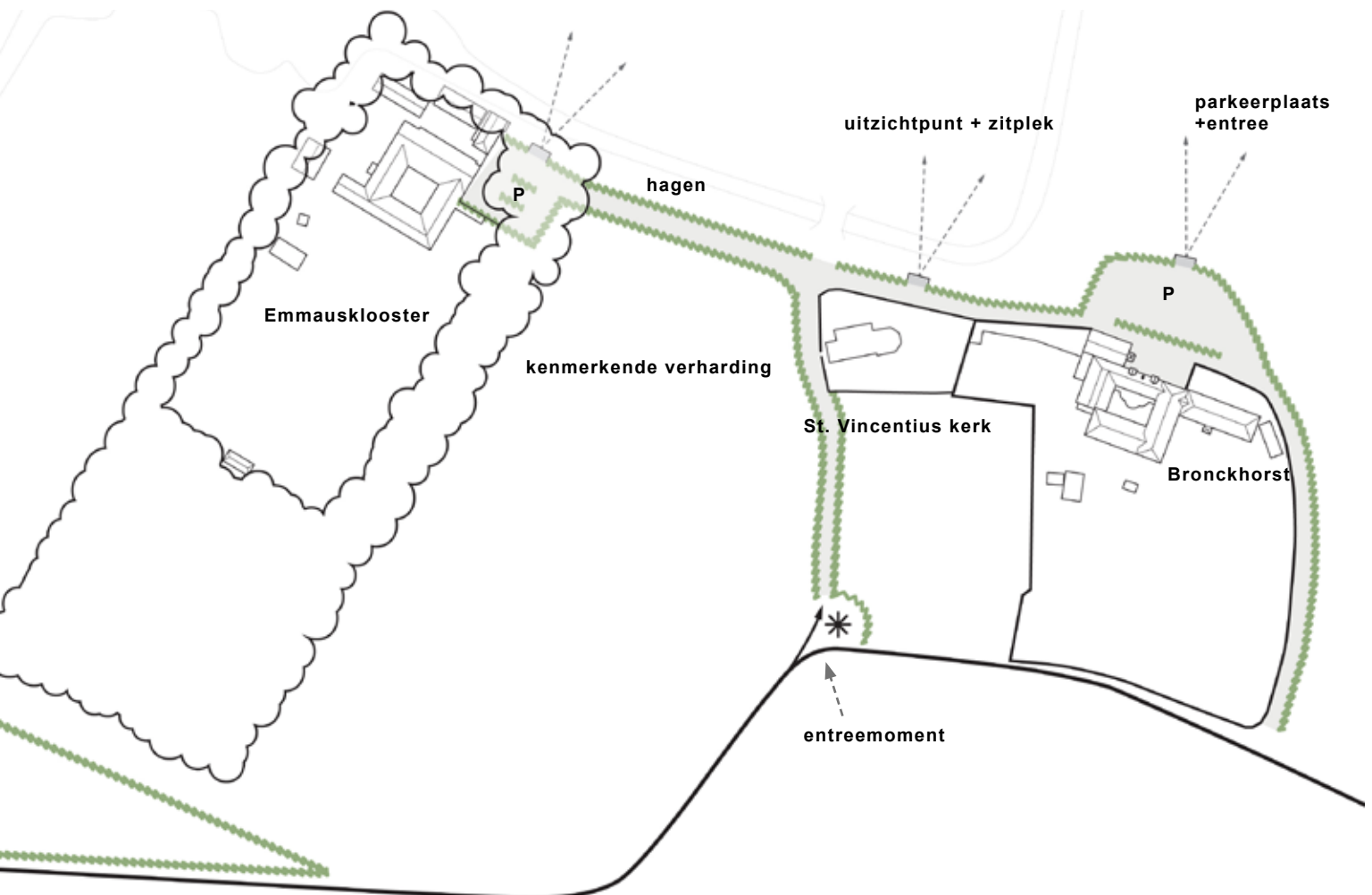

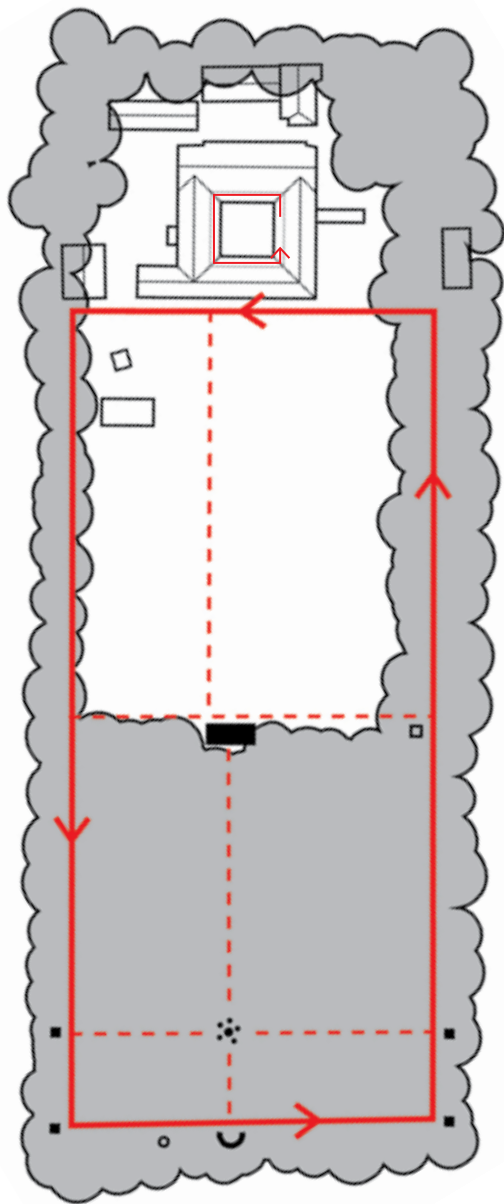
sierrand

signing

instrumentarium

^
Analyse - contemplatieve route

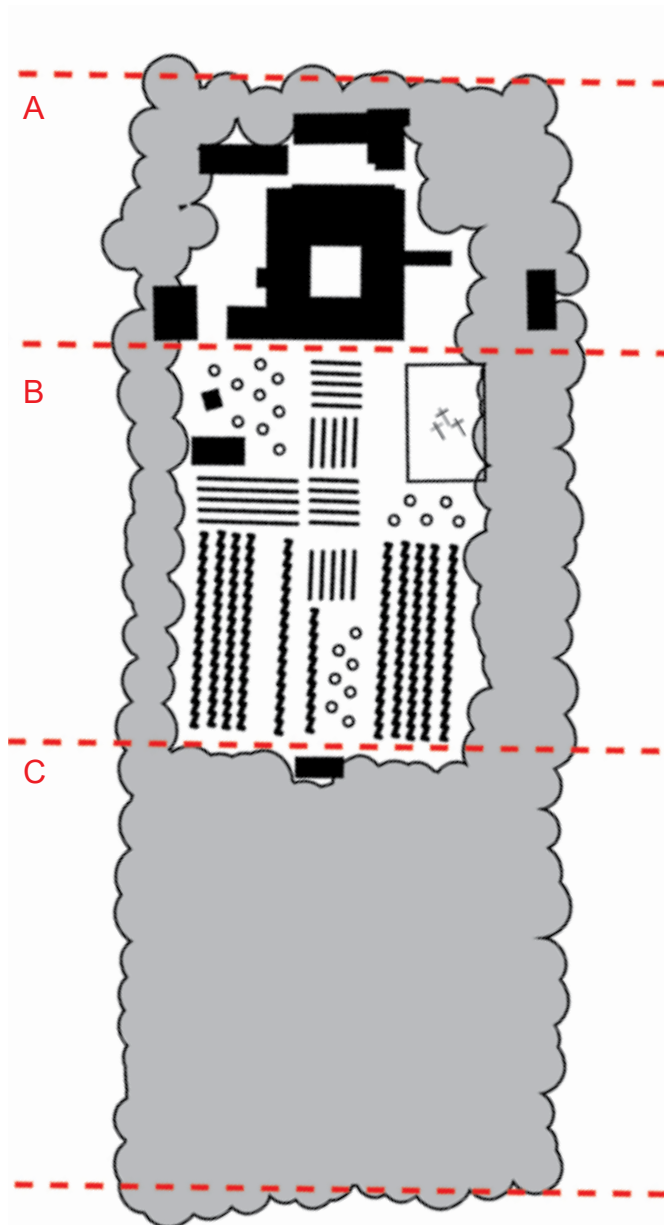
De drie zones zijn met elkaar verbonden door een contemplatieve route. Langs de route, op strategische plekken, staan diverse religieuze objecten en andere elementen die onderdeel zijn van het kloosterleven.

- pesthuisje
- ∪ lourdesgrot
- religieuze beelden
- religieus beeld (wit)
- waterput
- ⊕ kring van boomstammen

Kloostercomplex de Drie-eenheid, Velp

Eigentijds en contemplatief toekomstperspectief voor religieus erfgoed

Het religieuze erfgoed kan ons ook vandaag de dag iets leren over de manier van leven, de waarde van geluk en de geestelijke ontwikkeling van de mens. Hoewel de Drie-eenheid zijn religieuze functies verliest, geloven wij dat het contemplatieve en autarkische karakter van het kloosterleven ook tegenwoordig veel mensen aanspreekt. Daarom zetten we het eeuwenoude verhaal van het kloosterleven voort en vullen we het voorzichtig aan met een eigentijdse invulling van de tiny hotels. De tiny hotels zijn instrumenten die de samenhang tussen de kloostertuinen vergroten en tegelijkertijd het contemplatieve karakter en de cultuurhistorische kwaliteit van de plek behouden.

De tuinen worden zoveel mogelijk hersteld binnen het oorspronkelijke, multifunctionele concept van het kloosterleven. Vroeger waren de ruimtelijke structuren en de inrichting van de tuinen gericht op contemplatie.

<

Analyse - driedeling

Het complex kent een functionele driedeling:

- A. Kloostergebouwen
- B. Nutstuinen
- C. Productiebos

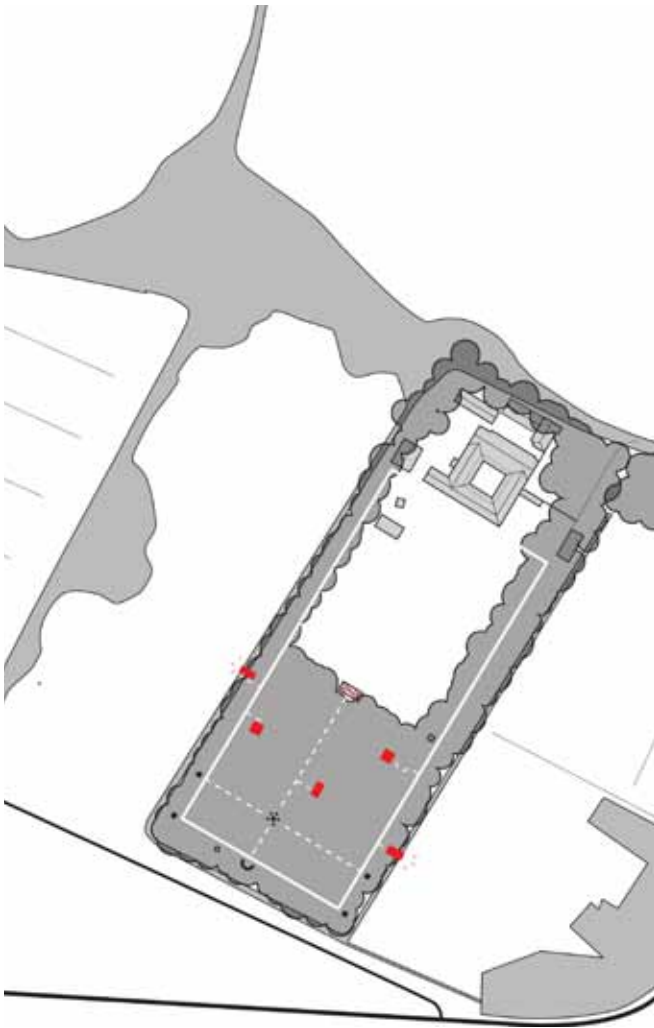
impressie tiny hotels

referentiebeelden tiny hotels

Kloostercomplex de Drie-eenheid, Velp

Eigentijds en contemplatief toekomstperspectief voor religieus erfgoed

Emmausklooster toekomstvisie tiny hotels

De wandelpaden leidden onder meer langs religieuze sculpturen, lourdesgrotjes en zelfs een volledige kruisweg. Daarnaast waren er nutstuinen voor de verbouwing van voedsel en plekken voor ontspanning en recreatie. Kortom, elk gebouwtje, elk wandelpad, elke nutstuin, elke boom was een onontbeerlijke rader in het kloosterleven. Alle elementen samen vertelden en vertellen nog steeds het verhaal van het kloosterleven. Dit is een essentieel kenmerk dat ook geldt voor de inpassing van de tiny hotels in de kloostertuinen. Dat wil zeggen dat we in de tuinen aanleidingen zoeken voor de locatie, de functie en de uitstraling van de tiny hotels, zodat ze onderdeel uitmaken van het geheel.

Zorgvuldigheid en subtiliteit zijn het devies

Op het niveau van de Drie-eenheid als geheel versterken we de samenhang door een duidelijke entree te maken en de laan tussen de beide kloosters te versterken. Boerenhagen worden ingezet als leidmotief. Ze omkaderen de parkeervelden aan de randen van de kloosters en waarborgen tegelijkertijd de kenmerkende openheid van het landschap. Meubilair en bewegwijzering worden uitgevoerd in dezelfde huisstijl. Alle ingrepen op het niveau van de Drie-eenheid maken de kenmerkende topografie leesbaar en voelbaar.

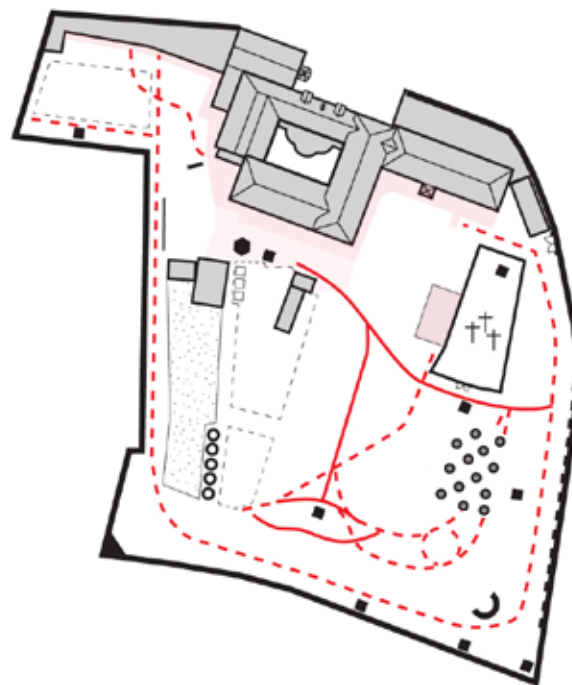
Hetzelfde principe geldt voor het niveau van de tuinen en de inpassing van de tiny hotels. De tiny hotels worden een wezenlijk onderdeel van de tuinen. Op een vanzelfsprekende en subtiële manier voegen ze waarde toe en doen ze op geen enkele manier afbreuk aan de unieke kwaliteiten van de plek. De tiny hotels zijn net als die andere nuttige, aangename en bezinnende elementen in de tuinen, onderdeel van de Drie-eenheid. Rekening houdend met de gevoeligheid van de historische tuinen gaan we uit van een minimaal laadvermogen met een maximaal resultaat. Dit bereiken we door verschillende camouflagetechnieken toe te passen op de architectuur en zorgvuldig de locaties te kiezen voor de tiny hotels. Zo worden de tiny hotels bij het Emmausklooster gecamoufleerd door nabootsing of door de schutkleur van de omgeving aan te nemen.

In het eerste geval neemt het object de vorm aan van een ander object dat een onschuldig element vormt in de tuin zoals een kapschuur, een baal hooi, een kas of een vogelnest. In het tweede geval neemt het materiaal van het huisje de kleur of het materiaal aan van zijn omgeving, bijvoorbeeld hout of via reflectie van glas. In beide gevallen gaan de huisjes naadloos en onopvallend op in de tuin.

Analyse - huidige situatie kasteelklooster Bronckhorst

- religieuze beelden
- lourdesgrot
- composttoilet bij composthoop
- restant van een prieeltje
- restant van een bankje
- rekken om matten uit te kloppen
- 14 statiebeelden langs een kruisweg
- poort (bij kerkhof en in tuinmuur)
- voormalige broeikassen
- met beplanting omzoomd kerkhof
- boomgaard
- kippenren
- locatie voormalige moestuinen
- nog aanwezige paden
- oorspronkelijk padenverloop (deels nog aanwezig als struinpaden)
- verharding (tegels, grind)
- verwarmde kas voor blo
- kippenhok en ren

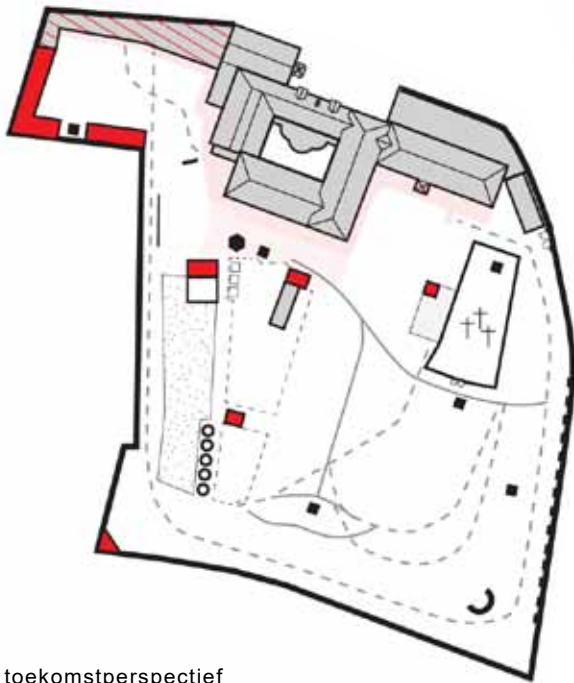

Kloostercomplex de Drie-eenheid, Velp

Eigentijds en contemplatief toekomstperspectief voor religieus erfgoed

De rijks monumentale tuinen bij Kasteelklooster Bronckhorst worden behouden en versterkt. Tiny houses komen daarom alleen op plekken waar al bouwvolumes of sporen van bebouwing zijn. De kippenren, het prieeltje, een betonnen plaat en de kas kunnen op een slimme manier worden getransformeerd waarbij ze de oorspronkelijke functie combineren met de nieuwe functie als hotelkamer. Op deze manier willen we de meervoudige functie van de historische kloostertuin behouden niet alleen ruimtelijk, maar ook in beleving en gebruik.

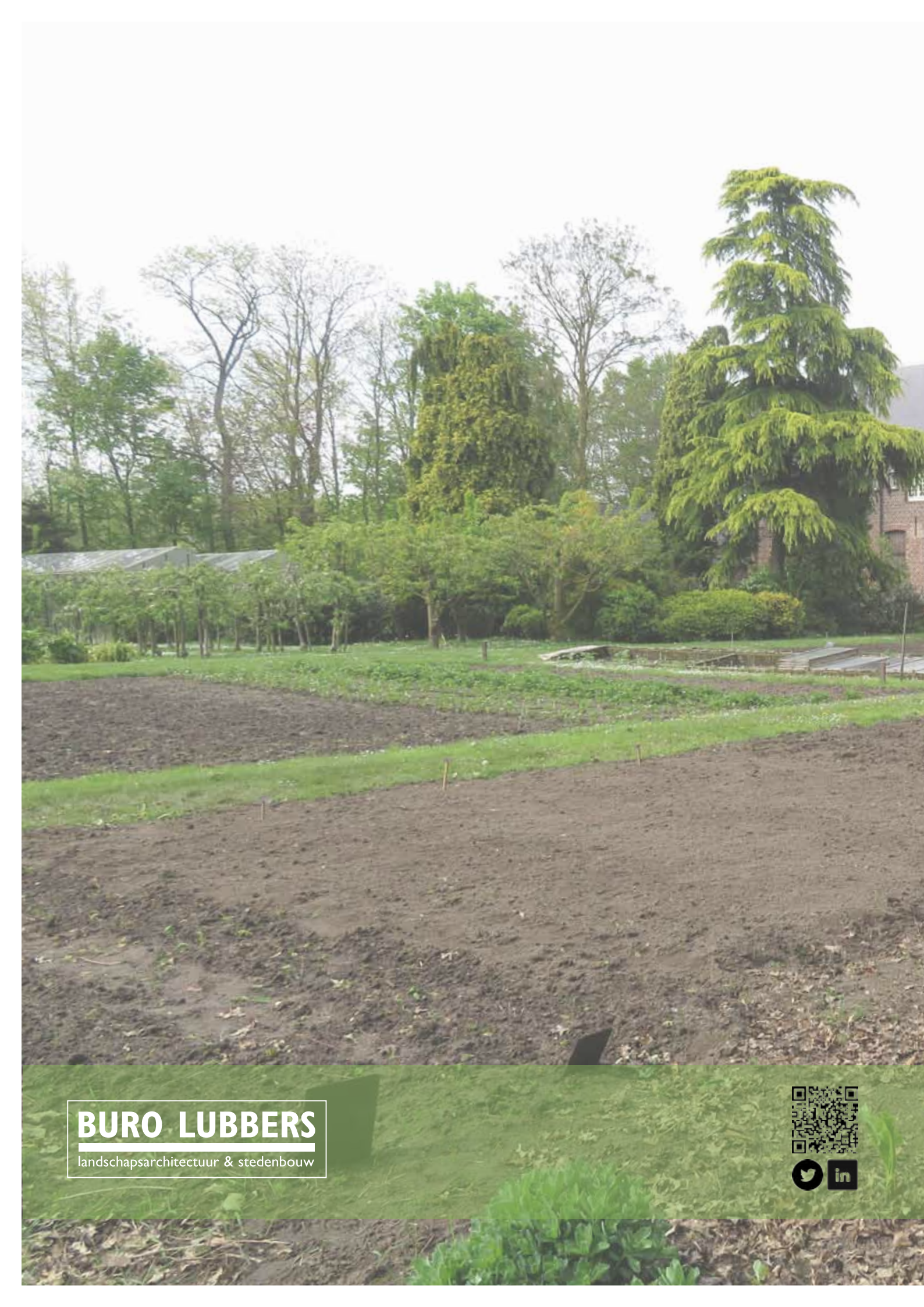
In de sfeer van het kloosterleven en de zorgzaamheid die daarbij hoort, kunnen wij ons voorstellen dat gasten van het klooster en de tiny hotels een bijdrage leveren aan de kloostertuinen. Het mede opbouwen van de ontwikkeling is wezenlijk onderdeel van het verblijf. Gasten kunnen de paden vrijhouden, de moestuin verzorgen, informatie verschaffen over de werking van kruiden, meebouwen aan het volgende tiny hotel... Door te participeren in de Drie-eenheid dragen gasten niet alleen fysiek bij, ze krijgen er ook iets voor terug: mentale verrijking, het besef mee te bouwen aan een betekenisvolle plek.

toekomstperspectief

impressie tiny hotel in voormalige kas

BURO LUBBERS

landschapsarchitectuur & stedenbouw

